

Jaarstukken 2021

Versie vastgesteld door Raad

16 juni 2022

Financiën

Portefeuillehouder:

A.J.M. Scholten

Financieel strategisch adviseur:

K. Deutekom

Voorschriften BBV

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) omvat het overzicht algemene dekkingsmiddelen tenminste:

- Algemene uitkering;
- Lokale heffingen (ongebonden);
- Dividend;
- Saldo financieringsfunctie;
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

De algemene dekkingsmiddelen nemen we niet in de programma's, omdat het geen geormerkte financiële middelen zijn. Ze kunnen worden ingezet voor dekking van alle programma's. Hierna geven we een overzicht met de algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2020	Begroting 2021 primitief ¹⁴	Begroting 2021 totaal	Rekening 2021	Budget resultaat 2021
Algemene uitkering	40.197	44.696	47.052	47.578	526
Lokale heffingen (ongebonden)	7.818	8.185	7.845	7.880	35
Dividend	110	104	104	105	1
Saldo financieringsfunctie	-611	-465	-540	-509	31
Onvoorzien	-	-60	-	-	-
Totaal	47.514	52.460	54.461	55.053	592

¹⁴ Per abuis zijn in de Begroting 2020 de bedragen "Saldo financieringsfunctie" en "Onvoorzien" opgeteld i.p.v. afgetrokken.

Belangrijke ontwikkelingen

Coronamaatregelen

Rijksmiddelen coronamaatregelen

Gefaseerd is bekend geworden welke middelen het Rijk beschikbaar heeft gesteld ter compensatie van alle coronamaatregelen. Dit betrof zowel compensatie voor hogere uitgaven als de compensatie voor het wegvallen van (belasting-)opbrengsten. Exclusief de gelden voor inkomen en armoede, zoals de Tozo, hebben we in 2021 € 977.806 ter compensatie ontvangen vanuit het Rijk.

Lagere opbrengsten toeristenbelasting

De hotelbranche is één van de sectoren die hard geraakt wordt door de coronacrisis. Ook in 2021 konden de hotels maar beperkt open zijn. Ook door het niet doorgaan van veel evenementen is het aantal hotelovernachtingen met meer dan 50% teruggelopen. De terugloop van het aantal overnachtingen maakt het lastig om de financiële exploitatie van de hotels rendabel te houden. Om de hotels enigszins tegemoet te komen is de toeristenbelasting in 2021 met terugwerkende kracht met 50% verlaagd.

Algemene uitkering

De algemene uitkering gemeentefonds is werkelijk een € 0,5 miljoen hoger dan geraamd en veroorzaakt daarmee een postief verschil op het jaarrekeningsaldo. Het verschil wordt veroorzaakt door de decembercirculaire. Er was geen bestuurlijk moment meer om de effecten van de Decemercirculaire te verwerken in de begroting 2021.

De effecten uit de decembercirculaire hebben met name betrekking op aanvullende middelen binnen het Coronasteunpakket (€ 0,16 miljoen), taakmutaties van het Rijk naar de gemeente (€ 0,28 miljoen), mutaties in maatstaven en uitkeringsfactor (€ 0,08 miljoen) en definitieve afrekeningen uit voorgaande jaren (€ 0,02 miljoen).

Ontwikkeling Algemene uitkering	Begroting 2021 primitief	Wijzigingen	Begroting 2021 totaal	Rekening 2021	Budget resultaat 2021
Beginstand	46.387		46.387	46.387	-
Uitkeringsfactor					
Accres-ontwikkeling			-	-	-
BTW-compensatiefonds		485	485	485	-
Uitkeringsfactor bijstelling		-49	-49	20	69
Ontwikkeling uiterkeingsbasis					
Hoeveelheidsverschillen		-54	-54	-120	-66
Ontwikkeling uitkeringsbasis		290	290	290	-
Taakmutaties					
Aanpak problematiek jeugdzorg: verdringing en lichte jeugdzorgproblematiek		315	315	315	-
Aanpak problematiek jeugdzorg: POH Jeugd GGZ		14	14	14	-
Aanpak problematiek jeugdzorg: restant middelen wachttijden		71	71	71	-
Aanpak problematiek jeugdzorg: wachttijden specialistische jeugdzorg		276	276	276	-
Nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wlz		-18	-18	-18	-
Uitvoering en implementatie Breed offensief		17	17	17	-
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Wmo 2015		-21	-21	-21	-
Versterking gemeentelijke antidiscriminatievoorziening		12	12	12	-
Jeugdhulp				26	26
Robuust rechtsbeschermingssysteem				45	45
Versterking ondersteuning wijkteams				88	88
Impuls integraal werken				69	69
Systeempleren				9	9
Digitale voorzieningen (GDI, Mijn overheid, Digid en BSN)				-12	-12
Kwaliteitsborging bouw- en woningtoezicht				16	16
Overige taakmutaties < € 10k		13	13	33	20
Decentralisatie-uitkeringen					
Brede impuls combinatiefuncties/ buurtspoorcoaches (DU)	127		127	127	-
Brede aanpak dak- en thuisloosheid (DU)		32	32	32	-
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)		9	9	9	-
Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	49		49	49	-
Gezond in de stad (DU)	71		71	71	-

Ontwikkeling Algemene uitkering	Begroting 2021 primitief	Wijzigingen	Begroting 2021 totaal	Rekening 2021	Budget resultaat 2021
Voorschoolse voorziening peuters (DU)	39	7	46	46	-
Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)		55	55	55	-
Armoedebestrijding kinderen (DU)	131		131	131	-
Inburgering (IU)	57	-15	42	64	22
WOZ					
WOZ-waarden	-4.850	-378	-5.228	-5.151	77
Corona compensatie					
Lagere apparaatskosten (opschalingskorting) (compensatie corona)		257	257	257	-
Aanvullend pakket re-integratie (compensatie corona)		47	47	47	-
Extra begeleiding kwetsbare groepen (compensatie corona)		43	43	43	-
Impuls re-integratie (compensatie corona)		25	25	25	-
Bestrijden eenzaamheid ouderen (compensatie corona)		51	51	51	
Gemeentelijk schuldenbeleid (compensatie corona)		43	43	43	
Afvalverwerking (compensatie corona)		53	53	53	
Bijzondere bijstand (compensatie corona)		15	15	15	
Perspectief Jeugd en Jongeren (compensatie corona)		37	37	37	
Jongerenwerk Jeugd (compensatie corona)		27	27	27	
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) (compensatie corona)		270	270	270	
Mentale ondersteuning jeugd (compensatie corona)		22	22	22	
Activiteiten en ontmoetingen jeugd (compensatie corona)		15	15	15	
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) (compensatie corona)		91	91	91	
Buurt- en dorpshuizen (compensatie corona)		19	19	19	-
Lokale cultuur (compensatie corona)		68	68	126	58
Heroriëntatie zelfstandigen (DU) (Corona)		11	11	11	-
Continuïteit van zorg: meerkosten jeugd				36	36
Continuïteit van zorg: meerkosten wmo				24	24
Jeugd aan Zet (DU) (Corona)		10	10	10	-
Cultuurmiddelen (DU) (Corona)		50	50	50	-
Tweede kamerverkiezingen (DU) (Corona)		33	33	33	-
Integratie-uitkeringen					
Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	56	47	103	103	-
Participatie (IU)	1.901	46	1.947	1.991	44
Voogdij/18+ (IU)	728	15	743	743	-
Totaal	44.696	2.356	47.052	47.578	526

Ongebonden belastingen

Wanneer de opbrengst van een belasting niet gebonden is aan een doel (zoals bijvoorbeeld rioolbelasting) dan is er sprake van 'ongebonden belastingen'. Onderstaande 'ongebonden belastingen' worden als algemeen dekkingsmiddel gezien:

Belastingen	Rekening 2020	Begroting 2021 primitief	Begroting 2021 totaal	Rekening 2021	Budget resultaat 2021
Onroerende-zaakbelastingen:					
- woningen (eigenaren)	3.994	4.200	4.075	4.071	-4
- niet-woningen (eigenaren)	1.667	1.600	1.750	1.780	30
- niet-woningen (gebruikers)	1.362	1.350	1.425	1.479	54
Precariobelasting	642	475	500	501	1
Toeristenbelasting	152	560	95	49	-46
Totaal	7.818	8.185	7.845	7.880	35

In 2021 zijn extra opbrengsten precariobelasting als gevolg van bouwactiviteiten. Voor de opslag van bouw materiaal wordt gemeentegrond gebruikt. Hiervoor wordt extra precariobelasting ontvangen. De precarioheffing op leidingen is van 2022 niet meer toegestaan.

Als gevolg van de coronacrisis zijn de opbrengsten toeristenbelasting fors gedaald. Ter ondersteuning van deze branche is het tarief toeristenbelasting in 2021 alsnog met 50% verlaagd. De lagere opbrengst in 2021 wordt veroorzaakt door de afrekening van 2020.

Voor een toelichting op de afwijkingen tussen de begrote en werkelijke bedragen verwijzen wij u naar de paragraaf 'Lokale Heffingen'.

Dividend en rentebaten van leningen

Voor een uitgebreide toelichting op de financieringsfunctie (rente en dividend) verwijzen wij u naar de paragraaf Financiering.

Het ontvangen dividend bedraagt € 104.741. Dit komt overeen met de begrote opbrengsten. Enige bijzondere is dat vanwege de coronacrisis het dividend pas aan het eind van het jaar is uitgekeerd.

De lage rentestand bleef ook in 2021 voortduren. Voor kortlopende kasgeldleningen werd zelfs een negatieve rente ontvangen. De rente van langlopende leningen bedraagt in 2021 € 627.590. Begroot was € 650.000. Het totale saldo aan uitstaande langlopende leningen is in 2021 teruggebracht tot € 37 miljoen.

Er is € 118.094 rente ontvangen aan uitstaande geldleningen. Dit bestaat voor het grootste deel uit rente die we ontvangen van het SVn. Bij het SVn staat een banksaldo vanwege de verstrekking van starters- en duurzaamheidsleningen.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Ieder jaar laat de gemeente Diemen door een externe fiscalist de Vennootschapsbelasting (Vpb) toetsen. Met name binnen grondexploitaties kan de Vpb een belangrijke rol spelen. In de meerjarenprognose grondexploitatie wordt jaarlijks een quick scan opgenomen om de Vpb-positie van de grondexploitaties in beeld te krijgen. Deze scan wordt door de fiscale adviseur getoetst en vindt u terug in de 'Meerjarenprognose grondexploitaties 2021'. Doordat in het verleden veel kosten zijn gemaakt voor de bodemsanering binnen grondexploitatie Plantage De Sniep leidt dat tot een forse tekort op de grondexploitatie. Positief effect hiervan is dat nu binnen alle grondexploitaties geen 'winst' wordt gemaakt en dus tot op heden geen Vpb-afdracht noodzakelijk is.

In 2018 heeft de Belastingdienst een brief gestuurd waarin zij aangeven dat ze een aangiftebiljet wenst te ontvangen voor de aangifte vennootschapsbelasting. De Belastingdienst concludeert in zijn algemeenheid dat ten aanzien van gemeenten redelijke vermoedens bestaan dat sprake is van belastingplicht en dat dat ook geldt voor de gemeente Diemen.

Op grond van artikel 6 Algemene Wet inzake Rijksbelastingen heeft de inspecteur besloten over te gaan tot 'uitreiking' van een aangiftebiljet.

Vermoeden bestaat dat bij de volgende activiteiten een belastingplicht ontstaat:

- het ophalen van bedrijfsafval;
- de verkoop van reststoffen voortkomend uit de activiteit inzameling van huishoudelijk afval (hierover loopt overleg met de Nederlandse Vereniging van Reinigingsdiensten). De impact van de tussenkomst een tussenschakel, zoals bijvoorbeeld Rova, is eveneens onderwerp van gesprek;
- het geven van gelegenheid van reclame-uitingen voortvloeiend uit privaatrechtelijke (concessie) overeenkomsten;
- de uitgifte van leningen.

Onze fiscale adviseur heeft voor Diemen onderzocht of bovenstaande activiteiten leiden tot een belastingplicht. Het blijkt dat met name de concessieovereenkomsten voor de uiting van reclame voor Diemen relevant is. Ondanks dat wij het op voorhand niet eens zijn met de aanslagoplegging hebben we over 2021 een voorlopige aanslag van € 16.776 ingediend. Dit om een naheffingsrente (8%) uit te sluiten.

Na de definitieve aanslagbeschikking van de Belastingdienst kunnen we in bezwaar en beroep. Tegen de voorgaande definitieve aangiftes is inmiddels bezwaar aangetekend.

Saldo financieringsfunctie

Voor het overzicht van het verloop van het saldo van de financieringsfunctie verwijzen we naar paragraaf Financiering.

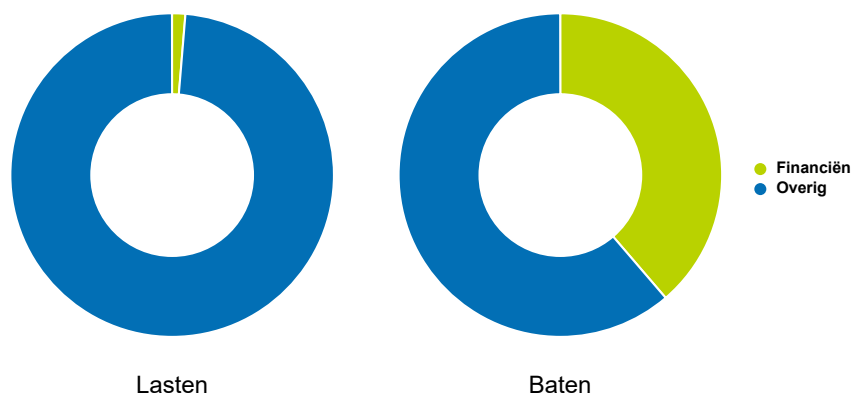
Onvoorzien

Jaarlijks nemen we in de begroting een stelpost op voor incidentele onvoorziene uitgaven. De hoogte van de stelpost bedraagt € 60.000. In 2021 is in de 4^e kwartaalbrief een beroep gedaan op de stelpost voor het fonds 'Diemen veert op'. Het fonds is beschikbaar gesteld om de herstart van het verenigings- en evenementenleven na corona aan te jagen.

Wat heeft het gekost?

Financiën	Rekening 2020	Begroting 2021 primitief	Begroting 2021 totaal	Rekening 2021	Budget resultaat 2021
Structurele lasten	-2.900	-436	-1.515	-1.612	-98
Structurele baten	53.820	55.612	58.532	59.249	717
Toevoegingen aan reserves	-300	-400	-400	-400	-
Onttrekkingen aan reserves	566	-	-	-	-
Saldo structureel	51.186	54.776	56.617	57.237	619
Incidentele lasten	-80	-615	-	-	-
Incidentele baten	1.212	71	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	350	350	-
Saldo incidenteel	1.132	-544	350	350	-
Saldo van de baten en lasten	52.318	54.232	56.967	57.587	619

Lasten en baten

Wat heeft corona gekost?

Omschrijving	Begroting 2021	Rekening 2021
Compensatie Rijk	1.217	1.383
Lagere belastingopbrengsten		
- toeristenbelasting	-455	-455
Totaal	762	928

Over te hevelen budgetten

Binnen dit programma zijn er geen over te hevelen budgetten.

Investeringsen

Er zijn geen investeringen binnen dit programma.